

NOTAT

6. maj 2025
/LONROS

Sag

Bilag 5.1 Notat vedr. opfyldelse og anvendelse af grundforudsætninger

Overvågningsudvalget for Regional- og Socialfonden i 2021-2027 programperioden skal, jf. artikel 40, litra h i CPR-forordningen¹, undersøge *"opfyldelse af grundforudsætninger og deres anvendelse i hele programmeringsperioden"*.

Forvaltningsmyndigheden vil derfor som et fast punkt på de årlige forårsmøder i overvågningsudvalget give udvalget en status vedrørende opfyldelsen og anvendelsen af grundforudsætningerne for Regional- og Socialfondsprogrammerne. Udvalget vil derudover blive informeret løbende, hvis der skulle opstå udfordringer med opfyldelsen af grundforudsætningerne.

I dette notat gives en status vedrørende opfyldelse og anvendelse af grundforudsætningerne pr. april 2025. I notatet redegøres der ligeledes for forvaltningsmyndighedens proces for at undersøge grundforudsætningernes opfyldelse, herunder kontakt med eksterne aktører. Indledningsvist gøres der kort rede for grundforudsætningerne i de danske Regional- og Socialfondsprogrammer.

Grundforudsætninger i hhv. Regional- og Socialfondsprogrammerne

CPR-forordningen definerer en grundforudsætning som *"en forudsætning for en virkningsfuld og effektiv gennemførelse af de specifikke målsætninger"*.

Programmerne indeholder både *horisontale* og *tematiske* grundforudsætninger. Regional- og Socialfondsprogrammerne indeholder de samme fire *horisontale* grundforudsætninger, der er oplistet her:

1. Effektive mekanismer til overvågning af markedet for offentlige udbud
2. Redskaber og kapacitet til effektiv anvendelse af statsstøttereglerne
3. Effektiv gennemførelse og anvendelse af EU's charter om grundlæggende rettigheder
4. Gennemførelse og anvendelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UN CRPD) i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2010/48/EF

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post de@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021

Det danske regionalfondsprogram er koncentreret om to specifikke målsætninger², der vedrører ”at udvikle og styrke forsknings- og innovationskapaciteten og udbredelsen af avancerede teknologier” og ”at fremme overgangen til en cirkulær og ressourceeffektiv økonomi”. Som følge heraf skal Regionalfondsprogrammet opfylde følgende tematiske grundforudsætninger (nummeringen er fra CPR-forordningen):

1.1 God forvaltning af nationale eller regionale strategier for intelligent specialisering

2.6. Ajourført planlægning af affaldshåndtering

Det danske Socialfondsprogram er fokuseret om fem specifikke målsætninger, der kræver opfyldelse af følgende to tematiske grundforudsætninger:

4.3. Strategisk politikramme for uddannelsessystemet på alle niveauer.

4.4. En national strategisk politikramme for social inklusion og fattigdomsbekæmpelse.

Til hver grundforudsætning – både horisontale og tematiske – er der tilknyttet en række kriterier, der alle skal være opfyldt, for at den pågældende grundforudsætning er opfyldt. Hver grundforudsætning, inkl. kriterierne hertil, kan ses i bilag 1 og 2. I forbindelse med godkendelserne af Regional- og Socialfondsprogrammerne godkendte Europa-Kommissionen samtidig, at Danmark ved programstart opfyldte grundforudsætningerne.

Proces til sikring af fortsat opfyldelse af grundforudsætninger

I forbindelse med orienteringen af overvågningsudvalget på forårsmøderne i udvalget vil forvaltningsmyndigheden igangsætte et statusjek på opfyldelsen og anvendelsen af grundforudsætningerne. For nogle grundforudsætninger kan forvaltningsmyndigheden på egen hånd lave en status, mens det ved andre grundforudsætninger er nødvendigt, at andre ressortministerier, herunder medlemmer af overvågningsudvalget, bidrager med en status. Hvilke ressortministerier forvaltningsmyndigheden har kontaktet, fremgår under rækken ”Status pr. april 2025”.

Status vedr. opfyldelse af grundforudsætningerne pr. april 2025

I bilag 1 og 2 fremgår oplysninger om de forskellige grundforudsætninger. Tabellerne indeholder information om, hvordan grundforudsætningerne sikres opfyldt, henvisninger til relevante dokumenter, oplysninger om ansvarlige ressortministerier og status på opfyldelsen af de enkelte grundforudsætningernes kriterier pr. april 2025.

En væsentlig opdatering vedrører nedlæggelsen af de regionale arbejdsmarkedsråd og oprettelsen af de fem beskæftigelsesråd, som medførte en teknisk ændring af socialfondsprogrammet. Det har medført ændringer i begrundelsen

² De specifikke målsætninger tilhører hver deres politiske målsætning. Valg af politiske målsætninger har dermed også betydning for, hvilke grundforudsætninger, der skal opfyldes. Det har dog ikke relevans for overvågningsudvalgets orientering at beskrive de politiske målsætninger.

for godkendelse af kriteriet og af en række af henvisningerne til relevante dokumenter. Dette vedrører den tematiske grundforudsætning 4.3 under Socialfonden Plus.

Derudover har Beskæftigelsesministeriet tilrettet begrundelsen for opfyldelsen af den tematiske grundforudsætning 4.4, så den fremstår mere beskæftigelsesrettet, bl.a. med tilføjelsen af en beskrivelse af det nye kontanthjælpssystem og arbejdspligten.

Bilag 1 - Horisontale grundforudsætninger
Effektive mekanismer til overvågning af markedet for offentlige udbud

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status foråret 2025
Der er indført overvågningsmekanismer, som dækker alle offentlige kontrakter og udbud heraf under fondene i overensstemmelse med EU's lovgivning om offentlige udbud. Dette krav omfatter: 1. Ordninger til sikring af indsamling af effektive og pålidelige data om offentlige udbudsprocedurer over EU-tærsklerne i henhold til rapporteringsforpligtelserne i artikel 83 og 84 i direktiv 2014/24/EU og artikel 99 og 100 i direktiv 2014/25/EU	Der henvises til: Den ansvarlige myndigheds hjemmeside om udbud: https://www.kfst.dk/udbud/ Udbudsdirektivets implementering i dansk ret ved udbudsloven: https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2025/116	Den danske implementering vurderes at være i overensstemmelse med direktivet, og kriteriet vurderes opfyldt. Alle tilskud fra fonden gives på betingelse af, at støttemodtageren overholder udbudsreglerne samt de overordnede principper om gennemsigtighed, ligebehandling og sparsommelighed. Forvaltningsmyndigheden har løbende fokus på at sikre oplysning om reglerne for udbud, så støttemodtagerne forstår og overholder reglerne. Hvis det skønnes fornødent for støttemodtager at hyre ekstern bistand – eller opnå yderligere kompetencer - til at gennemføre et udbud, vil udgifter hertil være støtteberettigede under de danske programmer. Forvaltningsmyndigheden kontrollerer, at støttemodtagerne har opfyldt gældende udbudsregler, inden tilskud udbetales, herunder krav i CPR-forordningen. I den forbindelse skal alle projekter ved anmodninger om udbetaling afreportere data om eventuelle eksterne indkøb inkluderet i de støtteberettigede udgifter, der anmodes om udbetaling på baggrund af. Forvaltningsmyndigheden har et dedikeret team til varettagelse af udbudsretlige spørgsmål, som står til rådighed for alle medarbejdere i forvaltningsmyndigheden. Implementering og opretholdelse af udbudsloven på nationalt plan varetages af Konkurrence- og Forbrugsstyrelsen, herunder art. 83 og 84 i direktiv 2014/24/EU og art. 99 og 100 i direktiv 2014/25/EU. Alle bestemmelser er fuldt implementeret i dansk ret og danner dermed basis for udmøntningen af udbudsreglerne i Danmark, herunder også indkøb foretaget under fondene.	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er kontaktet og har en række tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelse af de kriterier, hvor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nævnes. Forvaltningsmyndigheden har fortsat et fokus på at sikre oplysning om reglerne for udbud, og at støttemodtagere har opfyldt gældende udbudsregler. Forvaltningsmyndigheden har ligeledes fortsat et team, der har til opgave at varetage udbudsretlige spørgsmål.
2. Ordninger til sikring af, at dataene, som minimum	www.udbud.dk	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har bl.a. via platformen www.udbud.dk mulighed for at oplyse om den generelle dokumentation for gennemførelse af offentlige indkøb.	Se svar til kriterium 1 om begrundelsen for godkendelse af kriteriet.

omfatter følgende elementer: a) konkurrencens kvalitet og intensitet: navnene på den vindende tilbudsgiver, antal oprindelige tilbudsgivere og kontraktmæssig pris b) oplysninger om den endelige pris efter indgåelsen og om deltagelse af SMV'er som direkte tilbudsgivere, hvor de nationale systemer leverer sådanne oplysninger		Efter udbudslovens § 129 er ordregiveren forpligtet til at sende en bekendtgørelse om indgåede kontrakter til EU's publikationskontor. Af bekendtgørelsen om indgåede kontrakter skal fremgå oplysninger om dato for indgåelse af kontrakten, antal modtagne tilbud for hver kontrakttildeling, navn, adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer samt e-mail- og internetadresse for den eller de valgte tilbudsgivere, og værdien af det eller de antagne tilbud eller af det højeste og det laveste tilbud, der blev taget i betragtning ved tildeling af kontrakten, jf. udbudsdirektivets bilag V, del d, pkt. 10-13. Bekendtgørelser om indgåede kontrakter offentliggøres både på Tenders Electronic Daily (TED), som er den officielle EU-database for udbud og er også tilgængelige på udbud.dk. Ud over den data, der er tilgængelig via de nationale konkurrencemyndigheders databaser, sørger forvaltningsmyndigheden selv for at indhente dokumentation relateret til gennemførte udbud under fondene. Støttemodtagere skal kunne dokumentere det fulde kontrolspor for den vindende tilbudsgiver, herunder kontrakter og komplet tilbudsmateriale. Dertil kræves overblik over tilbudsevaluering samt dokumentation for indkomne tilbud. Data indsamles i det samme it-system, som anvendes til projekternes øvrige afrapportering af udgifter og resultater. Data om eksterne indkøb omfatter bl.a. data om indkøbets karakter, udgiftens størrelse, dato for indkøbet, leverandørens CVR-nummer osv. Afrapportering sker via elektronisk rapporteringssystem, hvori relevant data gøres tilgængelig. Forvaltningsmyndigheden foretager løbende overvågning af samlede kontraktværdier med henblik på at sikre overholdelse af udbudslovens bestemmelser, herunder ligebehandling blandt tilbudsgivere.	Forvaltningsmyndigheden har udarbejdet en tjekliste, der anvendes til at kontrollere projekternes overholdelse af udbudslovens bestemmelser, herunder ligebehandling blandt tilbudsgivere.
---	--	---	---

		På den baggrund vurderes kriteriet at være opfyldt.	
3. Ordninger til sikring af de kompetente nationale myndigheds overvågning og analyse af dataene i overensstemmelse med artikel 83, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU og artikel 99, stk. 2, i direktiv 2014/25/EU	www.kfst.dk https://kfst.dk/udbud/vejledning-og-viden https://kfst.dk/udbud/vejledning-og-viden/vejledninger-og-guides https://kfst.dk/udbud/analyser-og-artikler	Den danske implementering vurderes at være i overensstemmelse med direktivet, og kriteriet vurderes opfyldt. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er ressortansvarlig for udbudsreglerne og er derfor den myndighed, der overvåger anvendelsen heraf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen overvåger løbende udbudsområdet og offentliggør både vejledninger og analyser på hjemmesiden. Overvågningen gælder også indkøb foretaget under fondene, da udbudslovens regler også her finder anvendelse.	Se svar til kriterium 1 om begrundelsen for godkendelse af kriteriet.
4. Ordninger til at gøre resultaterne af analysen tilgængelige for offentligheden i overensstemmelse med artikel 83, stk. 3, i direktiv 2014/24/EU og artikel 99, stk. 3, i direktiv 2014/25/EU	www.kfst.dk https://statensindkob.dk/ https://kfst.dk/udbud/data-og-cases/udbudsdata	Den danske implementering vurderes at være i overensstemmelse med direktivet, og kriteriet vurderes opfyldt. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen overvåger generelt markedet for offentlige udbud, herunder også de indkøb der indgår i strukturfondsstøttede projekter, da de er underlagt de almindelige bestemmelser i udbudsloven. Der stilles generelt information om overvågning til rådighed for offentligheden, og information kan vederlagsfrit hentes via hjemmesiden. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemgår og kvalitetssikrer løbende offentliggjorte udbudsbekendtgørelser og bekendtgørelser om indgåede kontrakter. Hertil har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejdet et datasæt om EU-udbud. Databasen er baseret på formelle udbudsdokumenter fra offentlige ordregivere, som de er forpligtede til at offentliggøre undervejs i udbudsprocessen på Europa-Kommissionens platform Tenders Electronic Daily (TED). Her er særligt tale om udbudsbekendtgørelser og bekendtgørelser om kontraktindgåelse Herudover udarbejder Statens Rådgivningsenhed diverse værktøjer, herunder skabeloner til udarbejdelse af udbudsmaterialet, som er tilgængelige for alle, der arbejder med offentlige indkøb. Oplysninger om overholdelse er både indeholdt i Danmarks årlige monitoreringsrapport og er også oplyst Kommissionen i	Se svar til kriterium 1 om begrundelsen for godkendelse af kriteriet.

		forbindelse med deltagelsen i Europa-Kommissionens arbejdsgruppe EXPP (Commission Government Expert Group on Public Procurement).	
5. Ordninger til sikring af, at alle oplysninger, der peger på formodet ulovlig samordning af tilbudsgivning, bliver videreformidlet til de kompetente nationale myndigheder i overensstemmelse med artikel 83, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU og artikel 99, stk. 2, i direktiv 2014/25/EU	www.kfst.dk https://naevneneshus.dk/start-din-klage/klagenaevnet-for-udbud/aarsberetninger/	Den danske implementering vurderes at være i overensstemmelse med direktivet, og kriteriet vurderes opfyldt. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er ressortansvarlig for udbudsreglerne og er derfor den myndighed, der overvåger anvendelsen heraf. Herudover overvåger Rigsrevisionen også overholdelsen af reglerne. Der er generelt mulighed for at klage til Ombudsmanden, Ankestyrelsen og Klagenævnet for Udbud. Sidstnævnte er den officielle klageinstans for EU-udbud i Danmark - klagenævnets afgørelser og praksis sætter retning for forvaltningsmyndighedens arbejde. Forvaltningsmyndighederne har opsat faste procedurer for kontrol af støttemodtagernes overholdelse af gældende udbudsregler, inden tilskud udbetales, herunder også håndtering af potentielt svig. Der benyttes i den forbindelse IT-systemer til at udvælge stikprøver i legalitetskontrollen, og konkrete mistanker kommunikeres videre til rette myndigheder af forvaltningsmyndigheden.	Se svar til kriterium 1 om begrundelsen for godkendelse af kriteriet.

Redskaber og kapacitet til effektiv anvendelse af statsstøttere reglerne

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status pr. april 2025
Forvaltningsmyndighederne har redskaber og kapacitet til at verificere overholdelsen af statsstøttere reglerne: 1. For kriseramte virksomheder og virksomheder, der er pålagt et påbud om tilbagebetaling.		For hver ansøgning vurderes, om den er omfattet af statsstøttere reglerne, herunder om gruppefritagelsesforordningen kan anvendes til at fritage støtte fra anmeldelsespligten. I ansøgning om støtte skal angives en række oplysninger af relevans for håndtering af statsstøttere reglerne, herunder oplysninger om ansøgers likviditet, omsætning og antal medarbejdere. Såfremt støtten ydes i overensstemmelse med gruppefritagelsesforordningen, erklærer støttemodtager sig ved tro og love på, at virksomheden ikke er i vanskeligheder som defineret i gruppefritagelsesens artikel 2, nr. 18). Forvaltningsmyndigheden efterprøver som led i den administrative verifikation stikprøvekontrol af oplysningerne i erklæringerne, herunder blandt ved hjælp af det centrale virksomhedsregister (CVR). Med hensyn til iagttagelsen af reglerne om tilbagebetaling af ulovligt ydet statsstøtte skal det i ansøgningen erklæres, at ansøger eller partnere ikke skylder at tilbagebetale støtte. Oplysningerne angives ved selvdeklarering og kontrolleres ved stikprøve af forvaltningsmyndigheden ved anmodning om relevant materiale fra tilsagnshaver eller virksomheden og ved søgning i DG Konkurrences sagsdatabase. Det anføres i alle tilsagn, hvilke statsstøttere regler der administreres efter. Hovedsageligt gives statsstøtte til de enkelte virksomheder ikke som forskud, hvorved forvaltningsmyndigheden i implementeringen af programmet kan undersøge overholdelse af statsstøttere reglerne, herunder betingelserne for at opnå statsstøtte, førend der udbetales midler. Forvaltningsmyndigheden foretager stikprøvekontrol af de oplysninger om støttens omfang, som indrapporteres af tilsagnshaver for hver enkelt virksomhed, der modtager støtte.	Statsstøttesekretariatet stiller en tjekliste og håndbog til rådighed, som løbende ajourføres og opdateres til nye retningslinjer og forordninger. Forvaltningsmyndigheden vedligeholder og opdaterer løbende erklæringer, blanketter og regler til de opdaterede statsstøttere regler, herunder de nye de minimis-regler og reglerne i gruppefritagelsesforordningen. Der arbejdes på udvikling af en databaseret kontrol af, om virksomheder er i krise ved hjælp af oplysningerne i det centrale virksomhedsregister (CVR). Dette skal sikre færre administrative krav for ansøgere og en mere sikker og datadreven kontrol. Der har i perioden ikke været tilbagesøgningskrav om ulovligt ydet statsstøtte.

		Konstateres det, at tilskud er ydet i strid med statsstøttere reglerne, skal den danske stat indkræve den ulovlige støtte hos støttemodtageren. På den baggrund vurderes kriteriet at være opfyldt.	
2. Gennem adgang til ekspertrådgivning og vejledning vedrørende statsstøtte fra statsstøtteeksperter i lokale eller nationale organer.	Tjekliste for statsstøttevurdering em.dk/media/11923/06-21-stats-stoettetjeklisten.pdf Håndbog for statsstøttevurdering em.dk/media/11922/01-12-stats-stttehndbog-2017docx.pdf	Forvaltningsmyndigheden har løbende fokus på kompetenceudvikling af medarbejdere med henblik på at sikre opdateret viden om statsstøttere reglerne, herunder også juridiske medarbejdere med specialiseret viden. I Erhvervsministeriet er en særlig afdeling for statsstøtte (Statsstøttesekretariatet). Statsstøttesekretariatet hjælper forvaltningsmyndigheden i forbindelse med information om nye statsstøttere regler, ligesom enheden bistår forvaltningsmyndigheden i implementeringen af reglerne. Statsstøttesekretariatet stiller desuden en tjekliste og håndbog til rådighed, som løbende ajourføres og opdateres til nye retningslinjer og forordninger. På den baggrund vurderes kriteriet at være opfyldt.	Der er fortsat et fokus på løbende at oplære nye medarbejdere i statsstøttere reglerne, ligesom dedikerede medarbejdere med juridiske kompetencer holdes ajourført med ny retspraksis, regler m.v. Forvaltningsmyndigheden har regelmæssig kontakt med Erhvervsministeriets statsstøttesekretariat vedr. sparring om fortolkning af reglerne. Statsstøttesekretariatet har en dedikeret web-side med information om statsstøtte, som løbende opdateres. https://www.em.dk/ministeriet/arbejdsomraader/erhvervsregulering-og-internationale-forhold/statsstoette

Effektiv gennemførelse og anvendelse af EU's charter om grundlæggende rettigheder

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status pr. april 2025
Der er indført effektive mekanismer til at sikre overholdelsen af chartret om grundlæggende rettigheder, som omfatter: 1. Ordninger til sikring af, at de programmer, der støttes af fondene, og gennemførelsen heraf overholder de relevante bestemmelser i chartret	Lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2012/553 Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/1001 Lov om ligestilling af mænd og kvinder: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1147 Lov om lige løn til mænd og kvinder: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/156	Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder (herefter Chartret) er bindende EU-ret, jf. TEU art. 6, stk. 1. Danske myndigheder er derfor forpligtet til at overholde Chartret, når de forvalter inden for EU-rettens område jf. Chartret artikel 51, stk. 1. Forvaltningsmyndighederne i Danmark er gennem den danske lovgivning (særligt offentlighedsloven nr. 145 af 24/02/2020 og forvaltningsloven nr. 433 af 22/04/2014) med til at gennemføre EU-Chartret om de grundlæggende rettigheder, hvor særligt retten til god forvaltning, herunder almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om ligebehandling, ikke-forskelsbehandling m.v., samt retten til aktindsigt fastlægges igennem. Charteret skal overholdes i alle faser: programmering, gennemførelse og evaluering. Særligt ved gennemførelsen af programmerne har forvaltningsmyndighederne et særligt fokus på overholdelsen af Chartret og øvrige horisontale principper. Ved annoncering af ansøgningsrunder sikres eksempelvis ikke-forskelsbehandling via klare, gennemsigtige og objektive kriterier, ligesom der ved sagsbehandlingen af ansøgninger til tilsagn eller afslag påhviler myndighederne en pligt til at sikre bl.a. lighed for loven og ikke-forskelsbehandling. Projekternes karakter har betydning for, hvilke konkrete principper i charteret, som findes mest relevante. Langt de fleste projekter handler om SMV'er og deres medarbejdere, og derfor fokuseres i disse tilfælde på beskyttelse af personoplysninger, integration af mennesker med handicap, sikring af arbejdsforhold og erhvervsfrihed samt et højt niveau af miljøbeskyttelse. Under hele programperioden sikres der inden hver udbetaling, at horisontale principper som ligestilling mellem kvinder og mænd, forhindrer enhver forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.	Forvaltningsmyndigheden har ikke modtaget klager over brud på Chartret, ligesom forvaltningsmyndigheden ikke er bekendt med en konkret overtrædelse ved gennemførelsen af fondene. Forvaltningsmyndigheden har til brug for legalitetskontrollen af ansøgninger udarbejdet en sagsbehandlervejledning (se bilag 5.1 ”Sagsbehandlervejledning om overholdelse af Den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder i sagsbehandlinger af EU-projekter”), som skal anvendes i vurderingen af, hvorvidt der er tale om brud på Chartret. Derudover er udarbejdet et dedikeret spørgsmål omkring Chartret i sagsbehandlertjeklisten, hvor sagsbehandleren tager stilling til projektets forenelighed med Chartret. Bilaget er udsendt til udvalget forud for mødet den 15. maj 2024.

		Forvaltningsmyndighedernes kontrol af lovmedholdeligheden af Chartret og øvrig dansk forvaltningsret ved gennemførelse af fondene i Danmark sikres gennem forvaltnings- og kontrolsystemerne ved tjeklister, hvor forvaltningsmyndigheden gennem en række spørgsmål og kontroller får sikkerhed for, at der ikke sker brud på Charteret. Som et eksempel kan nævnes, at der i forbindelse med ansøgningsprocessen tjekkes op på, om ansøger overholder principper om ligestilling, inklusion og ikke-forskelsbehandling, ligesom der ved hver udbetaling i projektperioden følges op på vilkår i tilsagnet, hvor der er krav om overholdelse af principperne. Her kan tjeklisten i afsnit 4 i Kommissionens retningslinjer med henblik på at sikre respekt for Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder under gennemførelse af de europæiske struktur- og investeringsfonde (2016/C 269/01) være pejlemærke for vurderingen. Derudover sikres kravet om integration af mennesker med et handicap bl.a. ved, at forvaltningsmyndigheden skal leve op til den harmoniserede standard EN 301 549 for webtilgængelighed, som i øvrigt er undergivet tilsyn fra Digitaliseringsstyrelsen. Dokumenter relateret til forvaltningen af fondene undergives alle et tilgængelighedstjek, før de lægges på websitet. 1. Med hensyn til respekten for privatliv vil personlige forhold – bortset fra alder, hvis ansøgningen kommer fra en person under 18 år – ikke indgå i vurderingen af en ansøgning. Alene forhold, der har betydning for gennemførelse af projektet eller overholdelse af ansøgnings- og tilsagnsbetingelserne, vil kunne indgå i vurderingen. Overholdelsen af Chartrets krav om retfærdighed i retssystemet sikres navnlig gennem adgang til uafhængig og upartisk domstolskontrol med myndighedernes forvaltning, jf. grundloven § 63. Således kan alle administrative afgørelser indbringes for de nationale domstole med henblik på at prøve lovligheden af afgørelsen, herunder i henhold borgernes grundlæggende rettigheder.	
--	--	--	--

		Danske forvaltningsmyndigheder vurderes at have et ligestillingsaspekt i alle deres politikker og aktiviteter. Med hensyn til Overvågningsudvalget godkender dette udvælgelsesproceduren for operationer. Procedurer for udvælgelse skal være ikke-diskriminerende, inklusive og gennemsigtige, og de udvalgte operationer skal være i overensstemmelse med de horizontale principper. Overvågningsudvalget kan fremsætte henstillinger til forvaltningsmyndigheden. På den baggrund vurderes kriteriet opfyldt.	
2. Ordninger for rapportering til overvågningsudvalget om tilfælde af operationer, der er støttet af fondene, og som ikke overholder chartret, og klager vedrørende chartret, der indgives i overensstemmelse med de ordninger, der er etableret i henhold til artikel 69, stk. 7, i forordningen om fælles bestemmelser	Lov om Ligebehandlingsnævnet https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2016/1230 https://ast.dk/naevn/ligebehandlingsnaevnet/alder-handicap-kon-etnisk-oprindelse-seksuel-orientering-ovrigt-grunde	Overvågningsudvalget vil som et fast punkt til hvert møde blive orienteret af forvaltningsmyndigheden om alle tilfælde vedrørende manglende overholdelse af Chartret. Udvalget vil i den forbindelse få oplysninger om overtrædelsens karakter og forvaltningsmyndighedens eller andre relevante myndigheders/organers vurdering, aktioner og afgørelse i sagen, hvis en sådan foreligger. Foreligger alene en klage endnu uden afgørelse, vil udvalget blive orienteret herom samt nærmere proces for afgørelse. Såfremt forvaltningsmyndigheden konstaterer en overtrædelse af Chartret, men hvor der ikke foreligger en konkret klage, orienteres Overvågningsudvalget herom, herunder hvordan overtrædelsen forventes håndteret af forvaltningsmyndigheden. Forvaltningsmyndigheden henviser konkrete tilfælde af diskrimination til Ligebehandlingsnævnet, hvortil den forurettede kan klage over direkte eller indirekte forskelsbehandling i gennemførelse af fondene. Institut for Menneskerettigheder skal fremme menneskerettigheder og ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse. Institut for	Se svar til kriterium 1 fra og begrundelse for godkendelse af kriteriet. Institut for Menneskerettigheder er blevet inviteret til at deltage i overvågningsudvalget, men forvaltningsmyndigheden har ikke modtaget en indstilling af medlem/suppleant til udvalget. Der har ikke været identificeret eksempler på overtrædelse af Chartret ifm. udvælgelse af projekter, ligesom forvaltningsmyndigheden ikke har modtaget klager herom.

		Menneskerettigheder vil deltage i overvågningsudvalget for Socialfonden Plus og Regionalfonden. Det følger af forvaltningsretten, at offentlige myndigheder ikke må diskriminere eller forskelsbehandle. Folketingets Ombudsmand har til opgave at kontrollere offentlige myndigheder og deres overholdelse af bl.a. forvaltningsretten. Ombudsmanden kan af egen drift tage sager op eller reagere på klager, hvis alle andre klagemuligheder er brugt. Det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten, at afgørelser truffet af en myndighed kan påklages til en overordnet myndighed. Selvom klageadgangen til en overordnet myndighed principielt er afskåret, hvad angår forvaltningsmyndighedens afgørelser om støtteberettigelse mv., er det altid muligt at klage over f.eks. sagsbehandlingen eller brud på Chartret til erhvervsministeren, Ligebehandlingsnævnet, Folketingets Ombudsmand og i sidste ende få prøvet klagen hos domstolene. Ved afgørelser truffet efter delegation fra forvaltningsmyndigheden (som er hyppigt anvendt) er der klageadgang til forvaltningsmyndigheden som overordnet myndighed. En klage kan i hele programperioden indgives til forvaltningsmyndigheden på flere måder. Hvis en fysisk eller juridisk person ønsker at klage, kan det ske ved personligt fremmøde, telefonisk henvendelse (3529 1700), ved email til de@erst.dk eller ved brev til Erhvervsstyrelsen, Vejlsovej 29, 8600 Silkeborg. Klageren kan orientere sig på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, hvor kontaktoplysningerne ligeledes fremgår. Der er intet krav til klagens indhold, hvilket er i overensstemmelse med dansk forvaltningsrets krav til klager. Forvaltningsmyndigheden er ansvarlig for at oplyse sagen tilstrækkeligt, herunder oplyse, om der er tale om en klage og klagens emne, hvilket er i overensstemmelse med dansk forvaltningsrets officialprincip. Erhvervsstyrelsen tager notat af klagen, hvis denne fremføres mundtligt. Klagen journaliseres i forvaltningsmyndighedens ESDH-system. En medarbejder i forvaltningsmyndighedens	
--	--	--	--

		juridiske afdeling tager stilling til klagens indhold og videreformidler klagen til rette instans, hvis klagen ikke kan eller skal behandles af forvaltningsmyndigheden. Kriteriet vurderes på den baggrund opfyldt.	
--	--	--	--

Gennemførelse og anvendelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD) i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2010/48/EF

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status pr. april 2025
Indførelse af en national ramme for at sikre gennemførelsen af UNCRPD, som omfatter: 1. Målsætninger med kvantificerbare mål, dataindsamling og overvågningsmekanismer	De centrale love, som beskytter personer med handicap mod diskrimination i Danmark er: • Lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/688, • https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/2218 og • Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/1001	Social- og Boligministeriet er koordinerende ministerium for FN's handicapkonvention i Danmark og kontaktpunkt i centraladministrationen for forhold vedrørende gennemførelsen af konventionen i samarbejde med alle relevante ministerier og relevante organisationer på området. Definitionen af handicap i forskelsbehandlingslovene bygger på direktiv 2000/78 og på EU-Domstolens definition af "handicap" i relation til direktivet. Princippet om sektoransvar sætter, i samspil med Social- og Boligministeriets koordinerende rolle, rammen om den danske implementering. Dette indebærer, at enhver offentlig myndighed, der udbyder en ydelse, en service eller et produkt, også er ansvarlig for, at ydelsen er tilgængelig for personer med handicap. Denne struktur sætter således rammen om dansk implementering af UNCRPD Artikel 9's grundlæggende princip om tilgængelighed. Der er endvidere en forpligtelse i lovgivningsarbejdet om, at alle ministerier m.v. skal vurdere, om ny lovgivning har indvirkninger på Danmarks internationale forpligtelser, herunder at al ny lovgivning skal være i overensstemmelse med UNCRPD. Ministeriernes Handikapudvalg varetager med Social- og Boligministeriet som formand den koordinerende funktion i centraladministrationen med det formål at lette de tværgående indsatser på handicapområdet, jf. konventionens artikel 33, stk. 1, om national gennemførelse og overvågning. Jf. sektoransvarsprincippet kan følgende eksempler på arbejdet med mål, data og analyse heraf fremhæves:	Social- og Boligministeriet er kontaktet og angiver, at ministeriets navn samt navnet på udvalget skal opdateres. De har ikke i øvrigt tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelse for de kriterier, hvor Social- og Boligministeriet nævnes. Der har ikke været foretaget ændringer til Lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet siden programgodkendelsen. Beskæftigelsesministeriet er kontaktet og angiver, at der ikke har været ændringer i Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, men at det specifikke mål om antallet af handicappede i job er omformuleret til et mere generelt mål.

		Social- og Boligministeriet har siden 2016 arbejdet med en datastrategi på blandt andet handicapområdet, der har sikret bedre viden om, hvilke borgere med handicap der modtager hvilke indsatser og ydelser efter serviceloven og hvornår. Social- og Boligministeriet udarbejder årlige Socialpolitisk Redegørelser, hvor der følges op på udviklingen på området. Derudover udarbejdes Velfærdspolitiske Analyser. Ud over registerdata indsamles hver fjerde år (senest i 2020) spørgeskemadata til Levevilkårsundersøgelsen Survey of Health, Impairment and Living Conditions in Denmark (SHILD). Denne undersøgelse omhandler de muligheder og barrierer, som personer med handicap møder i deres hverdag, samt tilgængeligheden til at deltage i kulturelle og sociale aktiviteter for denne gruppe. På baggrund af SHILD-data udarbejdes en rapport, der kan indikere, hvor barrierer kan brydes, og muligheder kan styrkes. Beskæftigelsesministeriet har et overordnet mål om, at flere mennesker med handicap skal i job. <u>Hertil følger, at regeringen ønsker at skabe bedre muligheder for mennesker med handicap. Dette omfatter bl.a., at regeringen vil sætte mål for, at flere med handicap kan bidrage på arbejdsmarkedet.</u> Eftersom personer med handicap ikke registreres i Danmark, bygger viden om handicap og beskæftigelse på VIVE's rapporter om udviklingen i beskæftigelsen for personer med handicap. Disse er baseret på Danmarks Statistiks survey-baserede arbejdsmarkedskraftsundersøgelse (AKU) kombineret med registerdata. Den seneste rapport udkom i 2024 med data for 2023. Efter beslutning i Folketinget overvåger Institut for Menneskerettigheder gennemførelsen af FN's handicapkonvention som en uafhængig ekstern instans og indsamler til brug herfor data til Handicapbarometret. På den baggrund vurderes kriteriet opfyldt.	
--	--	--	--

2. Ordninger til sikring af, at politikker, love og standarder vedrørende tilgængelighed er tilstrækkelig afspejlet i udarbejdelsen og gennemførelsen af programmerne	Bygningsreglementet fastsætter krav og regler for al bebyggelse i Danmark: https://bygningsreglementet.dk/	Overvågningsudvalget godkender udvælgelsesprocedure for operationer. Procedurer for udvælgelse skal være ikkediskriminerende, inklusive og gennemsigtige, og de udvalgte operationer skal være i overensstemmelse med de horisontale principper. Overvågningsudvalget kan fremsætte henstillinger til forvaltningsmyndigheden. Forvaltningsmyndigheden, de EU-støttede projekter og programmerne er omfattet af den danske lovgivning, som beskytter handicappedes rettigheder. I forbindelse med udarbejdelsen af programmerne har forvaltningsmyndigheden været i dialog med de ansvarlige danske myndigheder, sociale partnere (Danske Handicaporganisationer, Fagbevægelsens Hovedorganisation og Røde Kors) og Institut for menneskerettigheder. Det har ikke givet anledning til særlige tiltag i forberedelsen af programmerne. Forvaltningsmyndigheden sikrer i implementeringen af programmerne, at programhjemmesiden og alle dokumenter, herunder ansøgningsmateriale, er tilgængeliggjort i overensstemmelse med lov om webtilgængelighed, som er den danske implementering af EU-direktivet om webtilgængelighed. Den danske lovgivning vurderes tilstrækkelig til, at forvaltningsmyndigheden og overvågningsudvalget kan sikre, at projekter støttet af programmerne er åbne og tilgængelige for personer med handicap. På den baggrund vurderes kriteriet opfyldt.	Overvågningsudvalget godkender udvælgelsesprocedure for hver annoncering som fastsat i CPR-forordningen og forretningsordenen. Forvaltningsmyndigheden tilgængeliggør alle dokumenter inden offentliggørelse på hjemmeside eller anden form for distribution. Forvaltningsmyndighedens kommunikationsteam er ansvarlig for at tilgængeliggøre materialet og relevante medarbejder har opbygget den nødvendige viden og kompetencer til dette arbejde. Forvaltningsmyndigheden gennemførte i forår/sommer 2024 en annonceringsrunde vedrørende udvikling af turismeområder. Under annonceringen kunne der gives tilskud til fysisk anlæg, faciliteter og anden turismerelateret infrastruktur. Al bebyggelse i Danmark er som udgangspunkt omfattet af bygningsreglementet. Detailkravene i bygningsreglementets kapitler om indretning og adgangsforhold er overvejende udformet med henblik på kørestolsbrugere, gangbesværede og synshandicappede. Forvaltningsmyndigheden finder således bygningsreglementet dækkende til at sikre handicappedes adgang til bygninger og anden infrastruktur i EU-projekter. Kommunalbestyrelsen er bygningsmyndighed og træffer afgørelse efter bygningsreglementet. Link til bygningsreglementets bestemmelser er indsats under ”Henvielse til relevante dokumenter”.
--	--	--	--

3. Ordninger for rapportering til overvågningsudvalget om tilfælde af operationer, der er støttet af fondene, og som ikke overholder UNCRPD, og klager vedrørende UNCRPD, der indgives i overensstemmelse med de ordninger, der er etableret i henhold til artikel 69, stk. 7, i forordningen om fælles bestemmelser	Lov om Ligebehandlingsnævnet https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/1230 https://ast.dk/naevn/ligebehandlingsnaevnet/alder-handicap-kon-etnisk-oprindelse-seksuel-orientering-ovrige-grunde	Overtrædelser af konventionen skal indberettes til overvågningsudvalget via forvaltningsmyndigheden. Forvaltningsmyndigheden vil én gang årligt orientere overvågningsudvalget om tilfælde af overtrædelser. Udvalget vil i den forbindelse få oplysninger om sagens karakter og forvaltningsmyndighedens reaktion. Forvaltningsmyndigheden henviser konkrete tilfælde af diskrimination til Ligebehandlingsnævnet, hvortil den forurettede kan klage. Institut for Menneskerettigheder vil deltage i overvågningsudvalget for programmet for Socialfonden Plus og Regionalfonden. En klage kan i hele programperioden indgives til forvaltningsmyndigheden på flere måder. Hvis en fysisk eller juridisk person ønsker at klage, kan dette gøres ved personligt fremmøde, telefonisk henvendelse (3529 1700), ved email (de@erst.dk) eller ved brev til Erhvervsstyrelsen, Vejlsovej 29, 8600 Silkeborg. Klageren kan orientere sig på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, hvor kontaktoplysningerne ligeledes fremgår. Der er intet krav til klagens indhold, hvilket er i overensstemmelse med dansk forvaltningsrets krav til klager. Forvaltningsmyndigheden er ansvarlig for at oplyse sagen tilstrækkeligt, herunder oplyse, om der er tale om en klage og klagens emne, hvilket er i overensstemmelse med dansk forvaltningsrets officialprincip. Erhvervsstyrelsen tager notat af klagen, hvis denne fremføres mundtligt. Klagen journaliseres i forvaltningsmyndighedens ESDH-system. En medarbejder i forvaltningsmyndighedens juridiske afdeling tager stilling til klagens indhold og videreformidler klagen til rette instans, hvis klagen ikke kan eller skal behandles af forvaltningsmyndigheden. På den baggrund vurderes kriteriet opfyldt.	Forvaltningsmyndigheden har ikke modtaget klager, indberetninger eller henvendelser om overtrædelse af UNCRPD. Institut for Menneskerettigheder er blevet inviteret til at deltage i overvågningsudvalget, men forvaltningsmyndigheden har ikke modtaget en indstilling af medlem/suppleant til udvalget.
---	---	---	---

Bilag 2 – Tematiske grundforudsætninger**Regionalfonden, tematisk grundforudsætning 1.1.****God forvaltning af nationale eller regionale strategier for intelligent specialisering**

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse ved programgodkendelse	Status pr. april 2025 (begrundelse for opfyldelse af kriteriet)
1. Ajourført analyse af udfordringer for innovationsdiffusion og digitalisering	Link til strategien indsættes her, når denne er offentliggjort. Peer review af det danske innovationssystem 2019: https://ufm.dk/en/news-room/pressreleases/2019/international-expertswant-to-see-a-clear-strategy-for-danish-research-and-innovation Redegørelse om Danmarks digitale vækst 2021: https://em.dk/media/14173/redegørelse-om-danmarks-digitale-vækst2021_endelig2.pdf Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger: https://fm.dk/udgivelser/2021/oktober/visioner-og-anbefalinger-til-danmark-som-et-digitaltforegangsland/	Kriteriet vurderes opfyldt. Danmarks strategi for intelligent specialisering hedder "Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023" og indeholder kapitler om innovationsudfordringer (side 27 frem) og digitaliseringsudfordringer (side 32 frem). Strategiens analyse er baseret på bl.a. European Innovation Scoreboard og det internationale peer review af det danske innovationssystem, som et internationalt panel, som blev nedsat af Europa-Kommissionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet i 2019. Strategien baserer sig også på Erhvervsministeriets årlige redegørelse for Danmarks digitale vækst, som bl.a. tager udgangspunkt DESI. Redegørelsen belyser styrker og udfordringer for digitalisering og automatisering samt it-sikkerhed. Regeringens Digitaliseringspartnerskab har i 2021 (dvs. efter strategiens offentliggørelse) afleveret anbefalinger til, hvordan Danmark bedst udnytter den digitale omstilling. Dette er fremhævet i programmet, hvor relevant.	Virksomhedsudvikling i hele Danmark – Strategi for erhvervsfremme 2024-2027 (Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for decentral erhvervsfremme 2024-2027) er baseret på en række analyser af det danske innovationssystem og digitalisering: • COWIs Forsknings- og teknologi-analyse og forsknings-, teknologi- og innovationsdata kvalificeret med inputs fra interessenter i foråret 2023. • IRIS Groups analyserapport Analyse af megatrends og deres betydning for danske SMV'er med udgangspunkt i både erhvervsøkonomisk data og ekspertfølgegruppe (IRIS Group (2023) – Analyse af megatrends og deres betydning for danske SMV'er). • Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2023 indeholder kapitel om danske styrkepositioner, som også indgår dette kriterium. • Redegørelse om Danmarks Digitale Vækst 2023 belyser digitalisering i Danmark og bidrager derved til at kriteriet.

2. Tilstedeværelse af kompetente regionale/nationale institutioner eller organer med ansvar for forvaltningen af strategien for intelligent specialisering	Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses hjemmeside: www.erhvervsfremmebestyrelsen.dk Bestyrelsens opgaver og sammensætning er beskrevet i lov om erhvervsfremme.	Kriteriet vurderes opfyldt. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har siden 2019 haft ansvaret for udarbejdelsen og implementeringen af Danmarks strategi for intelligent specialisering, jf. lov om erhvervsfremme. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses sammensætning er detaljeret beskrevet i programmets sektion 6 om partnerskab, men her kan fremhæves, at lokale myndigheder udpeger fem repræsentanter, én for hver region, og Danske Regioner udpeger én repræsentant. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse sekretariatsbetjenes af Erhvervsstyrelsen, der samtidig er forvaltningsmyndighed for Regionalfonden i Danmark. Områderne for intelligent specialisering (styrkepositionerne og de spirende områder) er udvalgt efter en partnerskabsdrevet proces, der har involveret alle typer aktører på lokalt, regionalt og nationalt niveau. Inden for hvert område udpeges en landsdækkende klyngeorganisation til at gennemføre klyngeaktiviteter. For turisme udpeges et antal destinationsudviklingsselskaber. For begge typer aktør gælder, at der er væsentlig repræsentation af lokale og regionale aktører.	Regionerne har jævnfør dansk lovgivning ingen rolle i forvaltningen af strategien for intelligent specialisering i Danmark, da strategien vedrører erhvervsfremme, og da regionerne ikke har hjemmel til at engagere sig i sådanne aktiviteter. Udarbejdelsen af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi sker i tæt samarbejde og med inddragelse og bidrag fra relevante aktører, jf. Lov om erhvervsfremme. I alt har flere end 700 interessenter fra mere end 400 organisationer bidraget på fysiske workshops rundt i hele landet.³ De regionale erhvervshuses politisk udpegede bestyrelser har bidraget til formuleringen af de regionale kapitler i strategiens del 3 med fokus på lokale og regionale udfordringer og ambitioner for erhvervsfremmeindsatsen. Erhvervshusene er ligeledes inddraget i arbejdet via lokale workshops. Derudover er øvrige aktører, herunder videninstitutioner, erhvervsliv, organisationer og klyngeaktører, løbende inddraget via både bilateral dialog og skriftlige bidrag.⁴
---	---	--	---

³ Se bilag 2.

⁴ De væsentligste interessenter omfatter blandt andet: Erhvervshusene, Klyngeorganisationerne (CLEAN, Energy Cluster Denmark, Food & Bio Cluster Denmark, Danish Life Science Cluster, WE BUILD DENMARK, Lifestyle & Design Cluster, MADE, DigitalLead, Copenhagen FinTech, Odense Robotics, Vision Denmark, CenSec, Danish Sound Cluster), Uddannelses- og Forskningsministeriet, KL, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Dansk Metal, SMVDanmark, Tekniq, Akademikerne, Landbrug og fødevarer, Dansk Erhvervsfremme, The Trade Council, GTS-foreningen, Innovationsfonden, FH.

3. Redskaber til overvågning og evaluering med henblik på at måle fremskridtene hen imod opnåelse af strategiens målsætninger	Den overordnede evalueringsplan for klyngeindsatsen 2025-2028 omfatter klyngernes løbende registrering af aktiviteter og deltagere samt spørgeskemaundersøgelser, registerbaserede analyser og en afsluttende samlet evaluering. Erhvervsstyrelsen følger op på fremdrift og resultatskabelse løbende. En foreløbig beskrivelse af evalueringsplanen for resten af programperioden findes her: https://erhvervsfremmebestyrelsen.dk/sites/default/files/2025-01/Bilag-1-Evaluering-af-klyngeprogrammet-2025-2028-a.pdf	Kriteriet vurderes opfyldt. Selve strategien indeholder ikke målsætninger, men udpeger drivkræfter for udvikling og områder med økonomisk potentiale. Ved udpegningen af klyngeorganisationerne i 2020 blev der i stedet fastsat strategiske mål og KPI'er for hvert specialiseringsområde. De udpegede klyngeorganisationer afrapporterer løbende og mindst årligt til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse om fremdriften i deres aktiviteter. Klyngernes afrapportering indsamles systematisk i samarbejde med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og udgør grundlaget for strategiske dialogmøder mellem de to nationale myndigheder og hver enkelt klyngeorganisation, hvor der gøres status på realisering af de strategiske mål og behov for justering af målene. Strategiens øvrige implementering overvåges og evalueres systematisk i overensstemmelse med de regler, som gælder det enkelte tilsagn, fx om der anvendes EU eller nationale midler eller kombinationer.	Strategien for 2024-2027 indeholder fire målsætninger med sammenlagt 12 nøgletal og tilhørende ambitioner, der følger fast definerede metrikker. Der følges årligt op på udviklingen i nøgletal og målsætninger, hvilket gør det muligt at vurdere fremdriften på strategien ud fra konkrete og målbare ambitioner. Hertil følges der særskilt op på signaturindsatsernes bidrag til målsætningerne, herunder innovationsindsatsen under klyngeprogrammet og erhvervsfyrtårnene. ERST gennemførte i foråret 2023 en midtvejsevaluering af klyngeindsatsen. Resultaterne af analysen blev præsenteret for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse på mødet den 8. juni 2023. Klyngeorganisationerne, der modtager bevilninger som led i strategiens implementering, afrapporterer løbende (og mindst årligt) om gennemførte aktiviteter og opnåede resultater til Erhvervsstyrelsen. Fra 2025 er der indkøbt ekstern evaluator til at indsamle yderligere data og analysere disse. Materialet forelægges bestyrelsen og offentliggøres, som en del af opfølgningen på signaturindsatsen. Se fx materiale for punkt 4 fra mødet i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse d. 4. februar 2025. Erfaringer fra måling af effekter, effekter samt projekt- og temaevalueringer relateret
--	---	--	--

			til såvel Regionalfonden og Socialfonden 2014-2020 og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi 2020-2023 er løbende inddraget i udarbejdelsen af strategien og som led i betjening af bestyrelsen til understøttelse af strategiske beslutninger, herunder vedrørende målsætninger og nøgletal. Endelig er bestyrelsens nye strategi blevet ledsaget af et offentligt metodepapir, der definerer metrikkerne lagt til grund for strategiens nøgletal.
4. Et fungerende interressentsamarbejde ("proces for opdagelse af iværksættere")	Lov om erhvervsfremme, særligt § 9, stk. 2, fastsætter, at strategien skal tage højde for lokale og regionale udfordringer. Tværgående opsamling på workshops: https://erhvervsfremmebestyrelsen.dk/sites/default/files/2020-11/Bilag%202.2.2%20Tv%C3%A6rg%C3%A5ende%20opsamling%20p%C3%A5%20decentrale%20strategiworkshops%20%28Pluss%20Leadership%29.pdf	Kriteriet vurderes opfyldt. EDP (Entrepreneurial Discovery Process) var et centralt element i udarbejdelsen af strategien Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023, hvor der i 2019 blev gennemført workshops med alle typer interessenter i hele landet. I implementeringsfasen har Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse siden 2021 gennemført tematiske dialogmøder med aktører fra hele landet, fx om innovation i november 2021. Derudover inddrages de lokale erhvervshuse systematisk i udarbejdelsen af investeringsplaner. På denne måde hentes input til formuleringen af konkrete tiltag for at realisere strategien, der har som selvstændigt pejlemærke at imødekomme virksomhedernes behov. Processen for udvikling af strategien post-2023 er endnu ikke fastlagt, men forventes at indeholde EDP i samme grad som nu.	Konkret til udarbejdelsen af den nye strategi er der sammen med de tværkommunale erhvervshuse afholdt lokale workshops i hele landet i foråret 2023. Flere end 700 interessenter deltog. Desuden er afholdt fælles strategiseminar for samtlige bestyrelser i erhvervshusene og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Investeringer iht. bestyrelsens strategi planlægges via årlige investeringsplaner, hvortil erhvervshusenes bestyrelser fast bidrager med input. De i alt seks lokale erhvervshusbestyrelser har ansvar for at inddrage lokale aktører i deres respektive landsdel.
5. Tiltag, der er nødvendige til at forbedre nationale eller regionale forsknings- og	Skema over status på opfølgning, marts 2021:	Kriteriet vurderes opfyldt. I overensstemmelse med landerapporten fra 2019 skal regionalfondsprogrammet investere i virksomheders innovationskapacitet. Forbindelserne mellem aktørerne i innovationsøkosystemet er desuden søgt styrket gennem en konsolidering af antallet af innovationsklynger, hvilket bidrager til at	Strategiens målsætning om at <i>Fremme danske styrkepositioner</i> sætter retning for at udvikle Danmarks specialiseringsområder. Indsatsen gennemføres især under to signaturindsatser i form af <i>Klyngeprogram</i> og

innovationssystemer, hvis det er relevant	https://www.ft.dk/samling/20201/alm-del/ufu/spm/123/svar/1765259/2364542.pdf	reducere fragmenteringen i innovationssystemet. Konsolideringen skal bidrage til højere kvalitet i klyngeindsatserne i hele landet. Klyngestrukturen er fra 2020 tilpasset de danske områder for intelligent specialisering. De nye innovationsklynger har deltagelse af erhvervsliv og vidensinstitutioner samt i flere tilfælde faglige organisationer. Som opfølgning på peer review-rapporten er der desuden taget diverse initiativer for at styrke elementer i systemet. Eksempler herpå er Uddannelses- og forskningsministeriets og erhvervsfremmebestyrelsens samarbejde om klynger, nye resultatkontrakter med de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS'er) og fokus på styrket samarbejde mellem erhvervshuse og videnaktører, fx med fælles tilstedeværelse af GTS og Innovationsfonden i erhvervshusene fra 2021.	<i>Erhvervsfyrtårnene.</i> Indsatsen vedrørende <i>Erhvervsfyrtårnene</i> udgør samtidig operationer af strategisk betydning i regionalfondsprogrammet og har således en særlig rolle i gennemførelsen af den danske regionalfondssindsats. Som en del af Klyngeprogrammet udpeges i henhold til national lov de konkrete erhvervs- og teknologiområder, der kan modtage offentlige midler til aktiviteter i klynger og innovationsnetværk i form af <i>Klyngeprogrammet</i>. Det beskrives nærmere i afsnit 3 i strategiens anden del. <i>Erhvervsfyrtårnene</i> er i regionalfondsprogrammet udpegede som operationer af strategisk betydning og skal understøtte udviklingen af løsninger på række store samfundsudfordringer via samarbejde, udvikling, test og demonstration af nye innovative løsninger.
6. Tiltag til støtte for industriel omstilling, hvis det er relevant	Regeringen klimapartnerskaber https://kefm.dk/klima-ogvejr/regeringsklimapartnerskaber-og-groenterhvervsforum Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2021/oktober/regeringens-digitaliseringspartnerskab-offentlig-goes-sine-anbefalinger-for-danmarks-digitale-fremtid/	Kriteriet vurderes opfyldt, idet det bemærkes, at de nyeste analyser og anbefalinger er lavet, efter strategien for intelligent specialisering blev fastlagt. Analyserne og anbefalingerne anvendes dog af de implementerende klyngeorganisationer, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og af regeringen til at præge indsatserne for den industrielle omstilling. Flere anbefalinger er af lovgivningsmæssig karakter. Relevante anbefalinger er fremhævet i programstrategien og under specifikke målsætninger 1.1, 1.2 og 2.6. Regeringens 14 klimapartnerskaber har siden 2020 afrapporteret løbende med anbefalinger til tiltag for at fremskynde den grønne omstilling inden for 14 sektorer. Regeringens	Strategiens målsætning om at <i>Understøtte virksomhedernes omstilling</i> bidrager til at opfylde kriteriet. Formuleringen af målsætningen er bl.a. baseret på en analyserapport udarbejdet af IRIS Group <i>Analyse af megatrends og deres betydning for danske SMV'er</i>. Analysen peger på omstillingsbehov inden for blandt andet klima og bæredygtighed, teknologi og digitalisering, geopolitisk usikkerhed og ressourceknaphed.

		Digitaliseringspartnerskab afleverede i 2021 anbefalinger til regeringen om, hvordan Danmark bedst udnytter den digitale omstilling. Dette forventes fulgt op af regeringen med en digitaliseringsstrategi i 2022. Strategien for intelligent specialisering post-2023 skal ifølge lov om erhvervsfremme tage højde for bl.a. nationale strategier mv.	Samtlige signaturindsatser skal bidrage til opfyldelsen af målsætningen, men særligt signaturindsatsen Virksomhedsprogrammet understøtter industriel omstilling. Virksomhedsprogrammet omfatter indsatser med fokus på grøn- og digital omstilling samt internationalisering og eksport. Endelig følger det af national lov, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi skal aftales med erhvervsministeren og være koordineret med relevante statslige strategier fx på det erhvervspolitiske, turismepolitiske, forsknings- og innovationspolitiske og det internationale område.
7. Foranstaltninger til at øge samarbejdet med partnere uden for en given medlemsstat på prioriterede områder, der støttes af strategien for intelligent specialisering	Opslag til klyngeprogrammet "Innovationskraft: Danske klynger for viden og erhverv 2021-2024" (vurderingskriterierne). "Anbefalinger fra regeringens syv Regionale Vækstteams", april 2021. Regeringens handlingsplan for økonomisk diplomati 2022-2023: https://thetradecouncil.dk/nyheder/ny-handlingsplan-for-oekonomisk-diplomati	Kriteriet vurderes opfyldt. Strategien for intelligent specialisering beskriver hvordan internationalisering som drivkraft for udvikling, herunder eksport og innovationssamarbejde, tilskyndes indenfor programmet og klyngestrukturen. Dette gøres bl.a. ved at skildre potentialet i grænseoverskridende samarbejder, fx i regi af Interreg, for de relevante specifikke målsætninger, ved at opfordre klyngerne til at definere deres sektorspecifikke internationaliseringsstrategier, og at RIS3- platformen bruges aktivt af klyngeorganisationerne til at identificere konkrete internationale samarbejds muligheder for de danske innovationsaktører, der er relevant for intelligent specialisering. Regeringens handlingsplan for økonomisk diplomati 2022- 2023 peger derudover på otte sektorindsatser, som alle svarer til et eller flere områder for intelligent specialisering. Handlingsplanen	Strategiens målsætning har fokus på at fremme danske styrkepositioner, herunder via internationalt samarbejde. Strategien fremhæver betydningen af internationalt samarbejde både mellem virksomheder og mellem virksomheder og videninstitutioner, herunder også udenlandsk viden, finansiering og talent. En styrkelse af det internationale udsyn og samarbejde står også som et vigtigt fokusområde under signaturindsatsen <i>Klyngeprogram</i>. Konkret fremhæves adgangen til internationalt innovationssamarbejde, international forskning samt international viden om test,

		anviser konkrete lande, hvor der er samarbejds- eller eksportpotentiale for danske virksomheder.	demonstration, teknologianvendelse og forretningsmuligheder. Endelig opfordres klyngeorganisationerne fortsat til at anvende S3-plattformen (https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/join-the-s3-platform) til at identificere konkrete internationale samarbejds muligheder for de danske innovationsaktører, der er relevant for intelligent specialisering.
--	--	--	--

Regionalfonden, tematisk grundforudsætning 2.6.

Ajourført planlægning af affaldshåndtering

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status pr. april 2025
Der er indført én eller flere affaldshåndteringsplaner, jf. artikel 28 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF1, som dækker hele medlemsstatens område og indeholder: 1. En analyse af den aktuelle affaldshåndteringssituation i det pågældende geografiske område med angivelse af det producerede affalds art, mængde og kilde og en evaluering af deres	Handlingsplan for cirkulær økonomi var i høring i december 2020 og blev offentliggjort i juli 2021: https://mim.dk/miljoe/handlingsplan-for-cirkulaer-oekonomi/	Handlingsplan for cirkulær økonomi udgør Danmarks nationale affaldsforebyggelsesplan og affaldshåndteringsplan og opfylder bestemmelserne i affaldsdirektivets artikel 28 og 29 om udarbejdelse af disse planer. Både affaldsforebyggelsesplanen og affaldshåndteringsplanen har et 12-årigt sigte, men revideres mindst hvert 6. år, jf. Miljøbeskyttelsesloven. I Handlingsplanen indgår opgørelser af den nuværende situation i forhold til affald i Danmark, både i form af type, mængde og kilden til affaldet. En mere detaljeret opgørelse findes desuden i Affaldsstatistik 2019. Eksterne konsulenter har foretaget en miljøvurdering, hvori der er evalueret på betydningen af de tiltag, som handlingsplanen lægger op til, særligt også i forhold til de krav og målsætninger som er fastsat i Directive 2008/98/EC.	Miljøministeriet er kontaktet og har ikke haft tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelse for de kriterier, hvor Miljøministeriet nævnes. Miljøministeriet har dog gjort opmærksom på, at den seneste kortlægning af indsamlingsordninger er gennemført i slutningen af 2023 og ikke, som tidligere anført, i slutningen af 2021.

fremtidige udvikling under hensyntagen til de forventede virkninger af foranstaltningerne i det eller de affaldsforebyggelsesprogrammer, der er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 29 i direktiv 2008/98/EF.			
2. En vurdering af eksisterende indsamlingsordninger, herunder den materiale-mæssige og geografiske dækning med særskilt indsamling og foranstaltninger til at forbedre funktionen heraf samt behovet for nye indsamlingsordninger	Kortlægning af indsamlingsordninger findes på Miljøstyrelsens hjemmeside her: Kortlægning af kommunale affaldsordninger for husholdningsaffald - Miljøstyrelsen	Forud for handlingsplanen er kortlagt, hvilke indsamlingsordninger, der findes i Danmark. Det er politisk besluttet, at sorteringskriterier og indsamlingsordninger for husholdningsaffald skal strømlines på tværs af landet. I handlingsplanen henvises til affaldsbekendtgørelsens krav til kommunerne om at etablere henholdsvis ordninger fra husholdninger for en række affaldstyper, at anvende samme sorteringskriterier samt at anvende samme system af affaldspiktogrammer på beholdere til indsamling af 10 typer af husholdningsaffald. Det betyder, at affald fra husholdninger i hele landet sorteres og indsamles ens og husstandsnet, så der kan sikres store mængder af høj og ensartet kvalitet til genanvendelsesmarkedet	Se svar til kriterium 1 om begrundelse for godkendelse af kriteriet. Der er senest gennemført en kortlægning af indsamlingsordninger i slutningen af 2023, jf. svaret til kriterium 1.
3. En vurdering af investeringskløften, som påviser behovet for lukning af eksisterende affaldsanlæg og for yderligere eller opgraderet affaldsinfrastruktur, med information om tilgængelige indtægtskilder, der modsvarer drifts-	https://ens.dk/ansvarsomraader/af-fald/effektivisering-af-forbraendingssektoren	Handlingsplanen beskriver, at der i dag er overkapacitet til forbrænding af affald på i alt ca. 700.000 ton affald årligt. Den samlede, miljøgodkendte kapacitet udgjorde ca. 4. mio. ton i 2020, mens der samlet set blev forbrændt ca. 3,2 mio. ton dansk affald. Ifølge Miljøstyrelsens fremskrivninger af de forbrændingsegne affaldsmængder forventes der et fald i de forbrændingsegne affaldsmængder frem mod 2030. I 2030 forventes at blive produceret samlet set ca. 2,6 mio. ton forbrændingseget affald. Energistyrelsen har forud for forhandlingerne om Klimplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi været i dialog med	Se svar til kriterium 1 om begrundelse for godkendelse af kriteriet.

og vedligeholdelsesomkostningerne		forbrændingsanlæggene om deres fremtidige investeringsplaner. I et baselinescenarie forventes den samlede kapacitet til forbrænding af affald at være ca. 3,4 mio. ton i 2030. Dermed vil der samlet set være en overkapacitet på ca. 0,8 mio. ton i 2030, såfremt der ikke sker en kapacitetstilpasning. Forbrændingsanlæggene har i dag tre primære indtægtskilder: indtægt fra forbrænding af affald samt indtægter for salg af hhv. varme og el. CØ Handlingsplanen indeholder en fremskrivning af kapacitetsbehovet for genanvendelse af udvalgte affaldsfraktioner. Det er dog besluttet politisk, at behandling af genanvendeligt affald fremover udelukkende vil ske på markedsvilkår og fremtidige investeringer i området vil ske af private aktører.	
4. Oplysninger om placeringskriterierne for, hvordan udpeging af fremtidige steder bestemmes, og om kapacitet for fremtidige affaldsbehandlingsanlæg	Klimplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.	I handlingsplanen henvises til politisk aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, hvor det er besluttet, at kapaciteten til forbrænding af affald skal tilpasses de danske forbrændingsegne affaldsmængder, og at behandlingen af det forbrændingsegne affald skal sendes i udbud, så affaldet behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst. De konkrete rammer for en udbudsmodel vil blive fastlagt i det forestående arbejde i forbindelse med implementering af Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. For genanvendeligt affald er det besluttet politisk, at behandlingen af det genanvendelige affald skal markedsudsættes. Den fremtidige kapacitet i Danmark og placeringen af anlæggene vil derfor være op til de private aktører på markedet. Kommunerne vil dog fortsat skulle give miljøgodkendelse til etablering af anlæggene på de enkelte lokationer.	Se svar til kriterium 1 om begrundelse for godkendelse af kriteriet.

Socialfonden, tematisk grundforudsætning 4.3.

Strategisk politikramme for uddannelsessystemet på alle niveauer

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status pr. april 2025
1. Evidensbaserede systemer til foregribelse af og prognoser for kommende færdighedsbehov	https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/studieadministrative-systemer https://star.dk/om-styrelsen/de-regionale-beskaeftigelsesraad https://jobindsats.dk/rapport-bank/monitorering-af-arbejdsmarkedet/vores-arbejdsmarked/	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Dimensionering af de videregående uddannelser understøtter en bedre sammenhæng mellem studievalg og beskæftigelsesmuligheder. STADS og SIS er studieadministrative informationssystemer der anvendes på universiteter, professionsbacheloruddannelserne, erhvervsakademiuddannelserne og de maritime uddannelser. <i>For de tre sidstnævnte uddannelses typer overgår institutionerne til nyt system, esas, senest med udgangen af 2. kvartal 2024.</i> De fem regionale beskæftigelsesråd overvåger og drøfter de regionale mangelområder, med særligt fokus på akutte situationer på arbejdsmarkedet. De regionale beskæftigelsesråd bidrager ligeledes til at udpege områder med mangel på arbejdskraft ved udarbejdelsen af positivlisterne for den regionale uddannelses-pulje. Kommunefremskrivningen tager udgangspunkt i Finansministeriets seneste prognose for udviklingen i bl.a. ledighed og beskæftigelse på landsplan et par år frem i tiden. Prognoserne har STAR fordelt på først RBR-områder og derefter kommuner. På dette grundlag udarbejdes for hver kommune et scenarie for udviklingen i beskæftigelse og ledighed	Uddannelses- og Forskningsministeriet er kontaktet og de har ønsket en mindre tekst-mæssig tilføjelse til første afsnit samt ændring af henvisninger til relevante dokumenter. Beskæftigelsesministeriet (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) er kontaktet tidligere i forbindelse med en programændring som følge af nedlæggelsen af de regionale arbejdsmarkedsråd og oprettelse af de fem beskæftigelsesråd. Det har medført ændringer i begrundelse for godkendelse af kriteriet og af en række af henvisningerne til relevante dokumenter.
2. Mekanismer til sporing af færdiguddannede og tjenester for effektiv vejledning af høj kvalitet til lærende i alle aldre	https://studievalg.dk/ https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/uddannelses-zoom	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Studievalg Danmark er en national vejledningsinstitution med syv regionale vejledningscentre. Her kan alle få vejledning om videregående uddannelse, erhvervsuddannelse, efter- og videreuddannelse og de karrieremuligheder, der er efter uddannelserne. Studievalg Danmarks største målgruppe er unge, der er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse. Vejledningen er	Uddannelses- og Forskningsministeriet er kontaktet og har ikke haft tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelse af kriteriet.

		gratis, uvildig og institutionsuafhængig og foregår i hele landet. Uddannelseszoom er et digitalt værktøj, hvor det er muligt at sammenligne uddannelser på en række parametre om uddannelsernes kvalitet og relevans i forhold til arbejdsmarkedets jobmuligheder.	
3. Foranstaltninger til sikring af lige adgang til, deltagelse i og fuldførelse af økonomisk overkommelig, relevant, ikkeopdelt og inklusiv uddannelse af høj kvalitet og erhvervelse af nøglekompetencer på alle niveauer, herunder videregående uddannelse	https://www.su.dk/forside https://www.svu.dk/ https://www.ungdomskort.dk/ http://www.uddannelseogintegration.dk/	Kriteriet vurderes at være opfyldt. I Danmark er der en række støtteordninger til uddannelse. Bl.a. Statens Uddannelsesstøtte (SU), Voksenuddannelsesstøtte (SVU), Ungdomskort. Desuden kan SU-modtagere søge om et SU-handicaptillæg, hvis de har en varig psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse. Hertil kommer mulighed for særlige SU-tillæg til forsørgere. Uddannelseogintegration.dk er en indgang til oplysninger om uddannelse til brug for integration af flygtninge og familiesammenførte. Den viser flygtninges og familiesammenførtes muligheder og vilkår for uddannelse og kompetenceafklaring. Portalen henvender sig til asylcentre, kommuner, uddannelsesinstitutioner og andre integrationsaktører.	Se begrundelse for godkendelse af kriteriet.
4. En koordineringsmekanisme, der dækker alle niveauer inden for uddannelse, herunder videregående uddannelse, og en klar ansvarsfordeling mellem de relevante nationale og/eller regionale organer	http://www.ufm.dk/ http://www.uvm.dk/ https://rar-bm.dk/ https://star.dk/indsatser/stars-nationale-job-og-uddannelses-team/hvad-tilbyder-stars-nationale-job-og-uddannelsessteam	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) har overblik over det videregående uddannelsessystem, mens Børne- og Undervisningsministeriet har ansvaret for folkeskolen, ungdomsuddannelser samt almen og erhvervsrettet voksen efteruddannelse (VEU). STARs Nationale Job- og Uddannelsessteam bringer viden, relationer og kompetencer i spil hos jobcentre, a-kasser, brancheorganisationer og uddannelsesinstitutioner, der arbejder med at løse mangel- og rekrutteringsudfordringer på arbejdsmarkedet. Job- og Uddannelsessteamet har solid viden om arbejdsmarkedet, beskæftigelsessystemet og mulighederne for at opkvalificere	Børne- og Undervisningsministeriet (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) er kontaktet og har haft en enkelt sproglig ændring til teksten for dette underkriterium. Beskæftigelsesministeriet (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) er kontaktet tidligere om en programændring i forbindelse med nedlæggelsen af de regionale arbejdsmarkedsråd og oprettelse af de fem beskæftigelsesråd. Det har medført ændringer i begrundelse for godkendelse af kriteriet og af en række af henvisningerne til relevante dokumenter.

		ledige og beskæftigede og hjælper på den baggrund med at gennemføre konkrete indsatser med sparringspartnere.	
5. Ordninger for overvågning, evaluering og gennemgang af den strategiske politikramme	https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/overblik-over-det-videregaende-uddannelsessystem https://www.uvm.dk/uddannelsessystemet/overblik-over-det-danske-uddannelsessystem	Kriteriet vurderes at være opfyldt UFM har information, tal og analyser på uddannelsesområdet. Bl.a. - Søgning og optag på videregående uddannelser - Uddannelsers kvalitet og relevans - Frafald og studieskift. Det er ligeledes UFM, der har overblik over de videregående uddannelser, inklusive voksen- og efteruddannelse på videregående niveau. BUVM har overblik over uddannelserne på folkeskole- og ungdomsuddannelsesniveau., samt almen og erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.	Uddannelses- og Forskningsministeriet er kontaktet og har ikke haft tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelsen af kriteriet. Børne- og Undervisningsministeriet (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) er kontaktet og har ikke haft tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelsen af kriteriet, bortset fra en opdatering af forkortelsen for ministeriets navn.
6. Foranstaltninger rettet mod lavtuddannede voksne og/eller voksne med ringe kvalifikationer og socioøkonomisk ugunstigt stillede personer samt opkvalificeringsforløb	https://www.uvm.dk/almen-voksenuddannelse-avu/om-almen-voksenuddannelse https://www.uvm.dk/forberedende-voksenundervisning-fvu https://www.uvm.dk/integrationsgrunduddannelsen-igu/om-igu https://www.uvm.dk/arbejdsmarkedsuddannelser/hvad-og-hvor/introduktion-til-amu	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Forberedende voksenundervisning (FVU) er målrettet voksne over 25 år, der ønsker at forbedre deres grundlæggende færdigheder i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, i talforståelse, regning og basale matematiske begreber og i digital opgaveløsning og engelsk. For tosprogede gælder det derudover deres grundlæggende færdigheder i mundtlig fremstilling og formidling. Almen voksenuddannelse (avu) er målrettet voksne over 25 år og har til formål at styrke voksnes muligheder for videre uddannelse og forudsætninger for aktiv medvirken i et demokratisk samfund. Integrationsgrunduddannelsen (IGU) skal sikre mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge, hvis kvalifikationer endnu ikke står mål med kravene på det danske arbejdsmarked. Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) er uddannelser med en forholdsvis kort varighed, der er målrettet specifikke brancher og jobfunktioner. AMU er primært for ufaglærte og faglærte. Arbejdsmarkedsuddannelserne er således erhvervsrettede, og altid vinklet mod arbejdsmarkedet.	Børne- og Undervisningsministeriet (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) er kontaktet og har ikke haft tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelsen af kriteriet.

7. Foranstaltninger til støtte for lærere, andre undervisere og akademisk personale med hensyn til passende læringsmetoder, vurdering og validering af nøglekompetencer	https://www.stukuvvm.dk/kvalitet-i-undervisningen	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet bidrager til fagligt stærke uddannelser til alle. STUK fremmer kvalitetsudvikling på uddannelser på Undervisningsministeriets område, varetager tilsyn med kvaliteten på uddannelserne og understøtter en effektiv institutionsdrift.	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet er kontaktet og har ikke haft tilføjelser eller ændringer til begrundelsen for godkendelsen af kriteriet.
8. Foranstaltninger til fremme af mobiliteten blandt lærende og personale og et tværnationalt samarbejde mellem uddannelsesudbydere, herunder gennem anerkendelse af læringsresultater og kvalifikationer	https://gribverden.dk/ https://studyindenmark.dk/	Information og inspiration til elever, studerende og unge mennesker, der overvejer at studere, arbejde eller tage i praktik i udlandet. Gribverden.dk er drevet af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Study in Denmark beskriver mulighederne for at studere på videgående uddannelsesinstitutioner i Danmark.	Uddannelses- og Forskningsministeriet er kontaktet, og der er lavet mindre ændringer i begrundelsen for godkendelsen.

Socialfonden, tematisk grundforudsætning 4.4.**En national strategisk politikramme for social inklusion og fattigdomsbekæmpelse**

Kriterium	Henvisning til relevante dokumenter	Begrundelse for godkendelse af kriteriet	Status pr. april 2025
1. Evidensbaseret konstatering af fattigdom og social udstødelse, herunder børnefattigdom, navnlig hvad angår lige adgang til kvalitetstjenester for børn i sårbare situationer, såvel som hjemløshed, geografisk og uddannelsesmæssig segregation, begrænset adgang til basale tjenester og infrastruktur samt de særlige behov hos sårbare personer i alle aldre	Bekendtgørelse af lov om social service, for så vidt angår adgang til kvalitetstjenester for sårbare personer. Serviceloven Bekendtgørelse af barnets lov. Bekendtgørelse af barnets lov (retsinformation.dk)	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Servicelovens formål er bl.a. til personer, der er fyldt 18 år, at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer, at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, samt at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Barnets lovs formål er at tilbyde børn og unge og deres familier rådgivning, hjælp og støtte for at forebygge sociale problemer samt at tilgodese særlige behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer hos et barn eller en ung. Der gennemføres årligt en ulighedsredegørelse, som monitorerer indkomstulighed generelt i Danmark. Gennem den såkaldte Socialpolitiske Redegørelse, der også udarbejdes årligt, følger regeringen op med en systematisk kortlægning af modtagere, indsatser og resultater på socialområdet. Analyserne dækker meget bredt fra personer i hjemløshed, personer i stof- og alkoholmisbrugsbehandling, personer med funktionsnedsættelser i beskæftigelse til udsatte børn og unges skolegang, uddannelse og kriminalitet. Analyserne har i vid udstrækning også fokus på geografiske forskelle i indsatser og målgrupper på tværs af kommuner.	Social-, Bolig- og Ældreministeriet er kontaktet og angiver, at der ikke er foretaget ændringer af bekendtgørelse af lov om social service af relevans for efterlevelsen af kriterierne.
2. Foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af segregering af enhver art, herunder social beskyttelse, rummelige arbejdsmarkeder og adgang til kvalitetstjenester for sårbare personer, herunder	Bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/701 Bekendtgørelse af lov om aktiv socialpolitik Serviceloven Bekendtgørelse af lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), for så vidt	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Alle, der har lovligt ophold i Danmark, har adgang til sociale services og ydelser, som fremsat i Serviceloven, hvis formål er bl.a. at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer. Den aktive beskæftigelsesindsats har desuden som formål at bistå personer, der har behov for en indsats til at opnå eller fastholde et job, herunder personer med begrænsninger i arbejdsevnen, med en individuel og målrettet beskæftigelsesrettet indsats.	Beskæftigelsesministeriet er kontaktet og har tilrettet begrundelsen, så den fremstår mere beskæftigelsesrettet bl.a. med tilføjelsen af en beskrivelse af det nye kontanthjælpssystem og arbejdspligten. Der er også de to nye henvisninger til relevante dokumenter. Udlændinge- og Integrationsministeriet er kontaktet og har ønsket en mindre justering af sætningen om sårbare flygtninge og familiesammenførtes rettigheder.

migranter og flygtninge	angår adgang til kvalitetstjenester for sårbare personer. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1146 Bekendtgørelse af lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), for så vidt angår adgang til kvalitetstjenester for sårbare personer. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1146 Aftale om arbejdspligt https://bm.dk/media/yxkf5uza/af-tale-om-en-ny-arbejdspligt.pdf	Regeringen har iværksat flere initiativer med det formål at styrke indsatsen for et mere rummeligt arbejdsmarked. Initiativerne er forankret i to vidensholdepunkter: a) ”Virkeligheden virker” – det at komme ud på en ordinær arbejdsplads b) ”Medarbejderen virker” – en tillidsrelation til en primær kontaktperson, der tror på borgerens jobmuligheder. Med aftalen om Nyt kontanthjælpssystem er der indført en række tiltag såsom børnetillæg og fritidstillæg for at mindske den negative sociale arv for børn af kontanthjælpsmodtagere og sikre dem en barndom uden store afsavn. Udlændinge har mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer mhp. at blive selverhvervende og aktivt deltage i det danske samfund på lige fod med øvrige borgere i overensstemmelse med grundlæggende værdier og normer i det danske samfund. Sårbare flygtninge og familiesammenførte er berettiget til at modtage kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Arbejdspligten understøtter integrationen af udlændinge, som modtager kontanthjælp i det danske arbejdsfællesskab på et individuelt tilpasset niveau. Aktivering skal også særskilt bidrage til at nedbryde negativ social kontrol for kvinder med ikke-vestlig baggrund ved at aktivere dem i meningsfulde fællesskaber, som kan styrke deres tiltro på egne evner.	
3. Foranstaltninger til overgang fra institutionel pleje til pleje i familien og i nærmiljøet	Bekendtgørelse af lov om social service Serviceloven Bekendtgørelse af barnets lov (retsinformation.dk)	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Pårørende til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har efter serviceloven nogle muligheder for at have deres familiemedlem boende hjemme, fx ved hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, ydelse til pasning af nærtstående med handicap i hjemmet, borgerstyret personlig assistance og kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, herunder til overvågning og støtte om natten for unge. Der kan også gives praktisk hjælp og socialpædagogisk støtte i hjemmet til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som kan muliggøre, at de kan klare sig i eget hjem.	Social- og Boligministeriet er kontaktet og angiver, at der ikke er foretaget ændringer af bekendtgørelse af lov om social service af relevans for efterlevelsen af kriterierne.

4. Ordninger til sikring af, at udformningen, gennemførelsen, overvågningen og gennemgangen udføres i tæt samarbejde med relevante interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter og relevante civilsamfundsorganisationer	https://udviklingidanmark.erhvervsstyrelsen.dk/hvem-udmoenter-midlerne	Kriteriet vurderes at være opfyldt. Indsatserne i programmet for Socialfonden Plus implementeres med inddragelse og koordination med relevante interessenter og aktører. Overvågningsudvalget bliver minimum to gange årligt inddraget og orienteret om programmets gennemførelse. Udvalget er bredt sammensat med en række aktører og interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udmønter midlerne. I udarbejdelsen af annonceringer bliver relevante aktører og interessenter inddraget, og i selve bestyrelsen er arbejdsmarkedets parter repræsenteret. Endelig har regionerne og Socialstyrelsen indstillingsretten til midlerne under hhv. prioritet 2 og 3, hvilket betyder, at yderligere lokale og regionale aktører involveres i udmøntningen af midler.	Se begrundelse for godkendelse af kriteriet.
--	--	---	---